

CONSTANȚA, 10-12 mai 2007

Simpozionul Național

„La început
a fost
Cuvântul...”

Între 10 și 12 mai a.c., la Constanța, Arhiepiscopia Tomisului a organizat cea de-a III-a ediție a Simpozionului Național „La început a fost cuvântul...”, cu tema „Relația dintre Biserică și mass media”, conceput ca o manifestare ecumenică, cu participarea reprezentanților diferitelor culte din țara noastră și, desigur, a unui evantai larg de publicații. Revista noastră a fost reprezentată de redactorul-șef *Dorel Dorian*.

După cum sublinia *Î.P.S. Teodosie*, Arhiepiscopul Tomisului, care este și decanul Facultății de Teologie Ortodoxă din Constanța: „Nu sunt deosebiri între noi și evrei și musulmani, fiindcă Biserica este bazată pe iubirea de aproapele. Cel de alt neam și altă credință este aproapele nostru și trebuie să îl ajutăm, nu să stăm cu spatele la el”. Simpozionul a fost centrat pe ideea posibilității de moralizare a societății prin mass media. Ceea ce a spus *Î.P.S. Arhiepiscopul Teodosie*, ca slujitor al Bisericii Ortodoxe, este, în principiu, valabil pentru toate religiile monoteiste: Vechiul Testament a formulat preceptele Legii morale. Legea este bună, dar oamenii sunt slabi. Însă principiile morale ale Legii se pot transfera societății cu sprijinul bisericii. Omul trebuie ajutat să se ridice, să-și învingă deficiențele, să atingă înălțimea spirituală căreia îi este destinat. Moralizarea societății românești începe dinăuntrul omului spre exterior - iată de ce conștiința omului, sufletul său trebuie influențate spre bine. Aceste idei programatice au dominat cele aproape 30 de comunicări prezentate de cadre didactice universitare, majoritatea din învățământul teologic, și de ziariști de la reviste și cotidiane naționale.

„Relația
dintre
Biserică
și mass
media”

În cuvântul său, *Dorel Dorian* a subliniat că dacă Biserica, în general, și la noi în țară cea creștin-ortodoxă, în special, se prezintă ca o instituție monolitică, animată de înalte precepte morale, mass media nu este o instituție, ci un conglomerat de unități independente, animate cel mai adesea de interese comerciale sau politice, orientată spre beneficiul financiar al proprietarilor de ziare și posturi Tv și nu de o ideologie morală. Predica din biserică, din sinagogă, care reunea înainte-vreme familia, a dispărut ca o componentă însemnată a educației morale. Liniștea curată din lăcașul de cult nu poate fi înlocuită cu freacă din mass media și divertismentul electronic, ce nu poate înlocui Cuvântul, aducător de emoție. Nu avem acum apostoli, iar tehnica nu crează apostoli - a mai spus *Dorel Dorian*.

La rolul comunicării s-a referit, în mesajul său, și *Adrian Lemeni*, secretar de stat pentru Culte. Cităm din cele transmise de el: „Gândindu-ne la frumoasele și profundele considerații ale lui Constantin Noica, în privința resorturilor interne ce leagă cuplul comunicare-cuminecare, înțelegem cu adevărat greutatea misiunii la care se angajează fiecare scriitor de informație religioasă... John Dewey afirma că oamenii trăiesc în comunitate în virtutea lucrurilor pe care le au în comun, iar comunicarea este modalitatea prin care ei ajung să dețină în comun aceste lucruri. Comunicarea e un mod de a exista al comunității”.

Ideile interesante au fost expuse, într-o română fluentă, de *Sora Francesca Pratiello*, misionară italiană în cadrul Arhiepiscopiei Catolice din București, membră a Congregației „Fiicele Sf. Paul”. Ea a subliniat că mijloacele de comunicare în masă au devenit pentru mulți un model de comportare. S-a născut o nouă cultură - a subliniat ea -, omenirea cunoscând de-a lungul timpului cultura orală, apoi pe cea a scrisului și acum cultura electronică ce schimbă conștiința omului, oferind un alt mod de reflectare a realității. Or, misiunea presei ar fi aceea de a promova respectul față de valorile morale, de valorile familiei, de a spune adevărul și a cultiva publicul pentru exercitarea libertății.

În acest sens, a fost interesantă comunicarea ziaristului *Caro Hârșan*, de la „România Liberă”, despre influența mijloacelor electronice de informare. Există, arată C. Hârșan, peste un milion de site-uri religioase pe Internet. După anul 2000, s-au extins așa-numitele site-uri tehnopăgâne, demonstrând interesul tot mai ridicat spre religii pre-monoteiste. El a prezentat numeroase site-uri care propagă cele mai aberante și ciudate culte, nocive cel mai adesea prin înclinarea lor spre discriminare religioasă, etnică și prin ura față de alte religii.

Simpozionul - desfășurat într-o impecabilă organizare - a constituit un prilej de contact între slujitorii religiei și cei ai mass media pentru o colaborare ce se anunță benefică pentru ambele părți angajate în dialog. În concluzie, Biserica trebuie să își continue adaptarea mesajului la mijloacele de comunicare moderne și, așa cum sublinia *Î.P.S. Teodosie*, între Biserica și mass media rămâne o distincție prin preocupare, dar separarea instituțională, fără o colaborare eficientă, aduce distanță și tensiune, în schimb, o colaborare permanentă va aduce morală religioasă în atenția vieții sociale.

ANDREI BANC

STRUGA (MACEDONIA),
17-20 mai 2007Punți
ale
prieteniei
peste
Balcani

Cea mai importantă manifestare a tinerilor evrei din zona Balcanilor și a Mării Negre a avut loc, în perioada 17-20 mai, la Struga, în Macedonia. Cei peste 350 de participanți, din Ucraina, țările fostei Iugoslavii, Turcia, România, Grecia și Bulgaria, au beneficiat, cu sprijinul JOINT, de un program în care s-au regăsit religia, artele frumoase, teatrul, filmul, istoria.

La a șasea ediție a „Balcan Black Sea Gesher”, tinerii au avut șansa să opteze între domeniile care îi interesau, să își aleagă lectorii și subiectele pe care au vrut să le aprofundeze. Coordonatorul programului a fost, ca și în edițiile precedente, *Jorge Diener*, directorul JOINT pentru Bulgaria, România și Ungaria - unul dintre liderii care a animat, în ultimii ani, o nouă viziune de relații transfrontaliere între toți evreii din această parte a lumii. Alături de acesta, a luat parte la întâlnire *Israel Sabag*, director adjunct al JOINT pentru România, iar în realizarea programului propriu-zis un rol important l-au avut cei șase tineri organizatori din România. *Dalia Golda*, *Dana Vereanu*, *Erwin Șimșensohn*, *Adrian Gueron*, *Anda Dumitru* și *Gabriela Bucățică* și-au dedicat zile și nopți pentru realizarea programului, fiind dintre cei 21 de tineri care au pus în practică acest amplu proiect - coordonat de *Lela Sadikario*, membră a micii Comunități Evreiești din Macedonia, care lucrează în momentul de față pentru JOINT.

Pentru prima oară, la acest eveniment au fost invitați lideri ai comunităților participante, cu scopul de a lărgi Programele „Gesher” și pentru celelalte grupe de vârstă și de a crea contacte la vârful organizațiilor evreiești din regiune. Federația Comunităților Evreiești din România a fost reprezentată de ing. *Paul Schwartz*, vicepreședinte, și de ing. *Rudy Marcovici*, șeful de Cabinet al președintelui F.C.E.R. Cu acest prilej, ing. *Paul Schwartz* a arătat deschiderea deplină a F.C.E.R. către aceste manifestări regionale, menite să apropie evreii din comunități mici, dornice să se cunoască și să interacționeze.

Manifestarea a avut loc pe malul lacului Ohrid, un spațiu istoric, al confluențelor spirituale. Organizatorii au dedicat o după-amiază cunoașterii orașului cu același nume, aflat în patrimoniul UNESCO, un spațiu natural, arhitectonic și cultural unic în Europa.

Dintre toate serile organizate ireproșabil, trebuie să o reținem pe cea de *Șabat* - desfășurată cu patru servicii religioase, pentru care tinerii au putut, din nou, opta. Primirea *Șabatului* a putut fi făcută în stil ortodox, alternativ, în stil *Karlebah* sau doar pentru femei. Fiecare a avut specificul său, fiind toate unite prin valorile universale ale iudaismului.

În numărul viitor, vom reveni cu un amplu material despre evenimentul din Macedonia.

LUCIANA FRIEDMANN

Turneul la București al formațiilor corale
și instrumentale de la Liceul de Artă
„Victor Brauner”, din Piatra Neamț,
și de la Școala din Dumbrava Roșie

Mentalitatea frățietății

Muzica ne apropie. Coriștii și instrumentiștii-oaspeți, elevi ai Liceului de Artă „Victor Brauner”, din Piatra Neamț, ansamblul „Macabei” și orchestra de cameră „Girls of Music”, grupul vocal și orchestra de mandoline a Școlii din Dumbrava Roșie, de lângă Piatra, ne-au făcut să trăim sentimentul apartenenței la aceeași mare familie a oamenilor de omenie, indiferent de etnie și confesiune. Șeful Sectorului cultură-știință al F.C.E.R., dr. ing. *José Blum*, a făcut, în deschidere, o succintă retrospectivă a succeselor elevilor de la Liceul

de artă „Victor Brauner”. Numele ales e sugestiv: Victor Brauner este unul dintre cei mai importanți artiști evreo-români plecat din Piatra, care a cucerit Europa primelor decenii ale veacului trecut. Liceul, fondat în 1990, este singurul de profil din zonă. Olimpiade, concursuri naționale, participări la evenimente artistice internaționale, burse de studiu în străinătate vorbesc despre performanțele acestor copii talentați. Și la școala din Dumbrava Roșie a fost înființată, de curând, o clasă pentru copii cu înzestrări muzicale. *Elevii acestor școli*

învață un lucru esențial: prietenia, reala interconectivitate. Se încheagă aici o schimbare de mentalitate în înțelegerea Celuilalt. Se pregătește o generație care, având cei „șapte ani” de Liceu „Victor Brauner” sau de Școală din Dumbrava Roșie, va ști să ne perpetueze dănuirea în memoria oamenilor din Piatra. Corul (condus de prof. *Toader Mocanu*, acompaniat la pian de prof. drd. *Adrian Stroici*), orchestra de cameră și de mandoline (dirijor - prof. *Lucreția Stroici*), aranjamentele orchestrale (prof. drd. *Adrian Stroici* și *Sara Stroici*), ne-au transmis vitalitate, bucuria de a trăi, curajul de-a înfrunta ziua de mâine, venind din cântecele israeliene. Au interpretat cu sensibilitate melodii sinagogale de dificultate, prin încercările lor filosofice. Ne-au purtat în lumea idișului, care e mai mult decât o limbă, e o concepție de viață, o civilizație care a dat capodopere. Ne bucurăm că acest tezaur de cultură nu e uitat. Impresionante, prin ideea „curcubeului” muzical - corul robilor din „Nabucco”, de Verdi, melodia-fond muzical din filmul „Lista lui Schindler” (solistă la vioară - *Sara Stroici*), „Ciocârlița”, dansul lui Zorba, „Reverie” de Schumann (la oboi - *Dragoș Morariu*), cântecele despre Ierusalim, Orașul Sfânt al religiilor avrahamitice (solistă vocală - *Lidia Budeanu*).

Președintele F.C.E.R., dr. *Aurel Vainer*, a mulțumit artiștilor și președintelui Comunității din Piatra Neamț, ing. *Hary Solomon*, pentru modul în care aplică politica „porților deschise” a F.C.E.R. Mulțumiri cărora li s-a alăturat președintele C.E.B., ing. *Osly Lazăr*. Un coș cu flori - expresie a gratitudinii noastre - a fost adus în scenă de *Jean Berco*. Concertul-eveniment a fost onorat de prezența președintelui executiv și a secretarului general al A.C.P.R.I., ambasadoarea *Mariana Valeria Stoica* și prof. *Veronica Bărlădeanu*.

IULIA DELEANU